

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W SUWAŁKACH ZA ROK 2009
ORAZ PRZEDSTAWIENIE
POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ NA ROK 2010**

Suwałki, luty 2010 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SUWAŁKACH ZA 2009 ROK

Zakres odpowiedzialności i działania Ośrodka wynika z przepisów ustawy o pomocy społecznej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustaw wprowadzających od dnia 1 stycznia 1999 r. reformę administracyjną kraju.

Jako bezpośredni realizator pomocy społecznej w Mieście Suwałki wg stanu na 31 grudnia 2009 r. Ośrodek zatrudniał 157 osoby, w tym:

- 80 osób finansowanych w ramach dotacji celowej Wojewody;
- 69 osób finansowanych z budżetu samorządowego;
- 2 osoby ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON);
- 6 osób z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach POKL.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie sprawozdawczym realizował zadania pomocy wynikające z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw:

1) należące do właściwości powiatu poprzez:

- kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu miasta, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (obsługa merytoryczna zadania);
- pomoc pieniężną rodzinom zastępczym i usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze;
- pomoc pieniężną i w naturze usamodzielnianym wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze;
- prowadzenie mieszkań chronionych;
- tworzenie zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego i wielodzietnych;
- rehabilitację społeczną i zawodową (środki PFRON);
- prowadzenie centrum interwencji kryzysowej.

2) z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:

- orzekanie o niepełnosprawności;
- prowadzenie grup korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób Psychiczenie Chorych i Niepełnosprawnych Intellektualnie.

3) na szczeblu gminy z zakresu zadań zleconych:

- ubezpieczenia zdrowotne osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze;
- świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne;
- fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych;
- ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych.

4) z zakresu zadań własnych gminy:

- zasiłki stałe;
- zasiłki i pomoc w naturze;
- gorące posiłki, w tym dożywianie dzieci i młodzieży - realizacja programu: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- usługi opiekuńcze;
- schronienie (noclegownia);
- sprawienie pogrzebu;
- ubezpieczenia emerytalno-rentowe;
- ubezpieczenia zdrowotne osób pobierających zasiłki stałe;
- kierowanie i odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w DPS;
- przewóz osób niepełnosprawnych.

5) inne działania Ośrodka:

- realizacja programu PFRON „Ośrodki Informacji Osób Niepełnosprawnych”;
- realizacja II edycji Programu „OD BIERNOŚCI DO AKTYWNOŚCI” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013 finansowanego z EFS;
- realizacja projektu z zakresu „Opieki nad dzieckiem i rodziną”;
- organizacja prac społecznie użytecznych.

6) pozostała działalność związana z merytoryczną obsługą zadań oraz utrzymaniem budynków MOPS z rozdziału 85219 - Ośrodki pomocy społecznej w 2009 r. wydatkowano łącznie **3.261.965 zł**, w tym:

- z budżetu wojewody – 1.015.405 zł,
- ze środków własnych samorządu – 2.209.723 zł,
- ze środków PFRON – 36.837 zł.

POMOC ŚRODOWISKOWA

Świadczenia w ramach pomocy społecznej obejmują realizację zadań zleconych gminom zadań własnych gminy/powiatu oraz zadań objętych programami rządowymi.

Adresatami działań pomocy społecznej są osoby i rodziny z grup szczególnego ryzyka. Pomoc społeczna ma nie tylko wspierać rodzinę, ale także reagować na nowe sytuacje, w których się ona znalazła.

Celem pomocy społecznej jest:

- zaspokajanie uzasadnionych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- doprowadzanie w miarę możliwości do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Praca w Ośrodku Pomocy Społecznej ukierunkowana jest w szczególności na:

- pomoc finansową;
- pomoc rzeczową;
- pomoc w naturze;
- pomoc instytucjonalną;
- pomoc w formie usług opiekuńczych;
- pracę socjalną polegającą na wspieraniu osób i rodzin oraz wzmacnianiu zdolności do wypełniania ról społecznych wykorzystując m.in. instrumenty Aktywnej Integracji w ramach PO KL 2007 – 2013.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach zatrudniał **40** pracowników socjalnych przy czym statystycznie na jednego pracownika przypada **ok. 1.711 mieszkańców**. Miasto podzielone jest na 25 rejonów opiekuńczych.

W roku 2009 do Ośrodka wpłynęło **7.359 wniosków** (wzrost o 674 w stosunku do roku poprzedniego) o udzielenie pomocy w formie zasiłków stałych, gorących posiłków, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych, umieszczenie w domu pomocy społecznej, skierowanie do Ośrodków wsparcia oraz pomocy rodzinom zastępczym i usamodzielnianym wychowankom.

Bezpośrednio świadczeniami pomocy **objęto 3.160 środowisk** rodzinnych (mniej o 459 w porównaniu do poprzedniego roku) liczących 7.933 osoby. W 301 przypadkach były to środowiska wymagające interwencji socjalnej, które po raz pierwszy zwróciły się o wsparcie z pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni załatwiając sprawy podopiecznych w środowisku przeprowadzili **8.431** rodzinnych wywiadów środowiskowych (wzrost o 604 wywiady w stosunku do roku poprzedniego).

Najczęstsze powody udzielania pomocy to:

- ubóstwo - 1 696 rodzin;
- bezrobocie - 1 346 rodzin;
- sieroctwo (w tym społeczne) - 298 osób;
- bezdomność* - 129 osób;
- potrzeba ochrony macierzyństwa - 142 rodziny;
- niepełnosprawność - 1 324 rodziny;
- długotrwała choroba - 1 140 rodzin;
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - 711 rodzin;
- przemoc w rodzinie - 72 rodziny;
- alkoholizm i narkomania - 127 rodzin;
- trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego - 55 osób;
- zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe - 4 osoby;

**osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.*

Znaczącą formą pomocy **jest praca socjalna**, którą objęto **1 720 środowisk** rodzinnych, w tym **269** wyłącznie pracą socjalną. Duże zapotrzebowanie na taką pomoc oznacza wzrost bezradności, zagubienie i nieumiejętność rozwiązywania spraw życiowych, nieporadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych prowadzące do dysfunkcji rodzin. Do grupy tej należą przede wszystkim środowiska o bardzo niskim statusie społecznym, osoby o niskim poziomie wykształcenia, wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo wychowawcze oraz osoby starsze.

Pomoc w postaci pracy socjalnej polegała w szczególności na:

- działaniach na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, w tym systematyczna pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, wsparcie w rozwiązywaniu problemów przemocy, uzależnień, itp.;
- poradnictwie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i sprawach życiowych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych;
- wspieraniu aktywnej integracji i zdolności do pełnienia ról społecznych i zawodowych wykorzystując instrumenty aktywizacji społecznej zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej;
- pomocy w uzyskaniu niezbędnych środków do życia wykorzystując posiadane umiejętności i uprawnienia m.in. uzyskanie świadczeń emerytalno – rentowych, uzyskanie bądź podwyższenie alimentów, rekomendowanie do wsparcia z organizacji pozarządowych, opiniowanie w sprawach uzyskania pomocy finansowej ze środków Państwowego Funduszu Kombatantów, w sprawach o umorzenie zadłużeń oraz kwalifikowanie do prac społecznie użytecznych;

- dążeniu do zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych w tym pomoc w złożeniu wniosku o przydział mieszkania, w spłacie należności czynszowych, uzyskaniu dodatku mieszkaniowego, zapewnienia schronienia w placówce noclegowej, itp.

Realizując zadania związane z pracą socjalną pracownicy Ośrodka systematycznie współdziałali z innymi jednostkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, sądami, policją, szkołami, organizacjami pozarządowymi, parafiami oraz uczestniczyli w spotkaniach interdyscyplinarnego zespołu ds. przeciwdziałania przemocy.

W wyniku działań podejmowanych w ramach pracy socjalnej 65 rodzin usamodzielniało się (w tym 60 bezrobotnych).

W wyniku prowadzonej działalności realizowano następujące formy pomocy:

Zadania zlecone gminy/powiatu

W 2009 r. zadania z zakresu pomocy społecznej Ośrodek realizował poprzez :

- **zasiłki stałe** – (od 1 sierpnia 2009 r. – zadanie własne gminy) – przyznane dla **481 osób** – 4.731 świadczeń na kwotę **1.604.715 zł** (rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe);
- **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, którymi objęto **60 osób** z zaburzeniami psychicznymi, a koszt świadczonych przez 15 opiekunek specjalistycznych usług wyniósł **394.000 zł** (rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze);
- **ubezpieczeniami zdrowotnymi** objęto **416 osób** pobierających zasiłki stałe, wydatkowano na ten cel kwotę **135.769 zł** (w rozdziale 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne ... § 4130);
- **nadano w trybie decyzji administracyjnej 50 osobom** (wzrost o 100% w porównaniu z poprzednim rokiem) uprawnienia do świadczeń z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych-wydatkowano kwotę **9.100 zł** (w rozdziale 85195);

- **prowadzenie i utrzymanie Środowiskowego Domu Samopomocy -**

Od grudnia 2005 r. funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Ośrodka Środowiskowy Dom Samopomocy Społecznej dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intellektualnie. Zadaniem Domu jest zapewnienie oparcia społecznego pozwalającego uczestnikom na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnianie i integrację ze środowiskiem rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia ról społecznych. Od lipca 2006 r. zwiększono liczbę uczestników do 35. W 2009 r. z usług domu skorzystało 44 osoby, które były uczestnikami zajęć prowadzonych w 7 pracowniach terapeutycznych: muzycznej, techniczno-plastycznej, sportowo-rehabilitacyjnej, komputerowej, życia codziennego, krawieckiej i ceramicznej. Prowadzone jest poradnictwo psychologiczne, które obejmuje ocenę stanu psychicznego, terapię indywidualną i grupową, treningi zachowań itp. Zapewniana jest też opieka pielęgniarska obejmująca pierwszą pomoc przedlekarską, edukację zdrowotną, współpracę z lekarzami i rodzinami uczestników, zabiegi higieniczno - medyczne i fizykalne. Dzięki podejmowanej aktywności uczestnicy mogą osiągnąć duży stopień niezależności, samodzielności w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów. Uzyskują wsparcie w podjęciu zatrudnienia w wyniku czego 1 osoba podjęła pracę, 3 pracowały dorywczo oraz 3 osoby uczestniczyły w szkoleniach zawodowych (pracownik ochrony mienia, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, język angielski). Przy ŚDS funkcjonuje zespół wspierająco rehabilitacyjny, do opracowywania, oceny i modyfikacji indywidualnych planów postępowania wspierająco - rehabilitacyjnego. Odbyło się 11 posiedzeń oceniających postępy uczestników, stwierdzając poprawę funkcjonowania społecznego i zaradności życiowej u 28 uczestników.

Na bieżącą działalność w 2009 r. wydatkowano kwotę **375.475 zł** z dotacji wojewody (rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia), z tego:

- wynagrodzenia i pochodne personelu– 290.456 zł;
- pozostałe wydatki, w tym materiały terapeutyczne i doposażenie pracowni – 85.019 zł.

Reasumując na realizację **zadań zleconych** z zakresu środowiskowej pomocy społecznej wydatkowano łącznie w roku 2009 kwotę **2.519.059 zł**, w tym na :

- zasiłki stałe 1. 604.715 zł;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze 394.000 zł;
- ubezpieczenia zdrowotne osób pobierających niektóre świadczenia społeczne 135.769 zł;
- koszty wydania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych 9.100 zł;
- prowadzenie i utrzymanie Środowiskowego Domu Samopomocy 375.475 zł.

Zadania własne gminy

Realizacja zadań własnych z zakresu pomocy społecznej odbywała się w następujących formach:

I. Świadczenia obligatoryjne

- **zasiłki okresowe** przyznano **991** rodzinom (*wzrost o 177 rodzin w porównaniu do roku poprzedniego*) – 4.990 świadczeń na kwotę **1.234.531 zł**, (dofinansowanie do zadań własnych gminy z budżetu wojewody stanowiło kwotę 1.145.000 zł), w tym :
 - 865 rodzinom - z powodu bezrobocia 1.148.346 zł;
 - 63 rodzinom - z powodu długotrwałej choroby 35.022 zł;
 - 62 rodzinom - z powodu niepełnosprawności 49.759 zł;
 - 1 rodzinie - z innych uzasadnionych przyczyn 1.404 zł;

- w ramach Rządowego programu „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**” – pomoc realizowano w postaci gorących posiłków uczniom i dzieciom przedszkolnym, zasiłków na zakup żywności lub pomocy rzeczowej, posiłków wydawanych w 5 punktach miasta oraz dowozu do miejsca zamieszkania osobom niepełnosprawnym, starszym i chorym oraz doposażenia stołówek szkolnych.

Udzielono jej **5.259** osobom (*wzrost o 95 osób*) na kwotę **3.384.860 zł**, (w tym doposażenie stołówek + transport -392.968 zł oświata), z tego:

- z budżetu Wojewody 2.659.740 zł;
- z budżetu samorządowego 725.120 zł (w rozdziale 85295-601.971 zł i Dział 854 - 123.149 zł - realizacja przez oświatę)

Udzielona pomoc przedstawia się następująco :

a) gorące posiłki przyznano dla 2.588 osób (*wzrost o 286*) na kwotę 1.352.437 zł, w tym :

- 227 dzieci w wieku przedszkolnym na kwotę 69.917 zł;
- 1727 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 820.348 zł;
- 453 osoby dorosłe chore, niepełnosprawne – 423.037zł,
- 181 uczniów objętych dożywianiem decyzją dyrektorów – 39.135 zł

b) dowieziono posiłek dla **96** osób chorych i niepełnosprawnych, koszt dowozu wyniósł 32.569 zł (15.220 świadczeń);

c) dowóz posiłków do 4 placówek oświatowych – 13.567 zł;

d) zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności przyznano **3.789** osobom w rodzinach, na kwotę 1.485.160 zł;

e) świadczeń rzeczowych udzielono dla **146 rodzinom**, ich koszt wyniósł 121.726 zł;

f) koszt doposażenia 16 punktów wydawania i przygotowywania posiłków wyniósł 379.401 zł (zadanie realizowane przez oświatę);

- **schronienie** - udzielono **39** osobom i wydatkowano **47.415 zł** (rozdział 85203);
- **pokrywanie kosztów schronienia bezdomnych mieszkańców Suwałk na terenie innych gmin** – **6 osób** – 20 świadczeń – **6.092 zł** (rozdział 85214);
- **sprawienie pogrzebu** - **5** osobom wydatkowano kwotę **12.228 zł**;
- **usługami opiekuńczymi** objęto 225 osoby, w tym :
 - usługami pielęgnacyjnymi 83 osoby,

- pomocą w prowadzeniu gospodarstwa domowego – 142 osoby.

Koszt usług opiekuńczych wyniósł **1.075.001 zł**, w tym pielęgnacyjne i higieniczno-sanitarne 427.353 zł (rozdział 85219).

II. Świadczenia fakultatywne

- zasiłki celowe na zakup opału, odzieży, obuwia, zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, środków czystości, pokrycie kosztów leczenia - otrzymało **1.273** osoby (*spadek o 314 osób*) pochodzących z 1.007 rodzin na kwotę **486.295 zł**, w tym :
 - 1.488 zasiłków celowych na kwotę – 439.659 zł;
 - 35 zasiłków specjalnych w kwocie - 13.832 zł;
 - 52 zasiłków na zasadach zwrotnych – 26.404 zł;
 - 3 zasiłków na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – 6.400 zł.

Ogółem na realizację **zadań własnych gminy** z zakresu środowiskowej pomocy społecznej wydatkowano kwotę **6.246.422** (*o 1 mln więcej w porównaniu z rokiem poprzednim*), w tym na :

- zasiłki i pomoc w naturze 1.726.918 zł;
- utrzymanie noclegowni 47.415 zł;
- realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” 3.384.860 zł;
- koszty usług opiekuńczych 1.075.001 zł;
- sprawienie pogrzebu 12.228 zł.

III. Pomoc osobom bezdomnym – zadanie własne gminy

1. Schronienie poprzez:

- zabezpieczanie 20 miejsc noclegowych dla mężczyzn przy ul. Sportowej 24 - koszt utrzymania **47.415*** - z noclegowni cyklicznie korzystało 39 osób – 4.812 osobodni, średniomiesięcznie 10 osób;
- skierowanie 4 osób (1 kobieta i 3 mężczyzn) – 238 osobodni do Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych „Monar - Markot” w Garbasie, również kobiet (zgodnie z zawartym porozumieniem Ośrodek pokrywa koszty miesięcznego utrzymania skierowanej osoby dorosłej w wysokości 400 zł, zaś dziecka 250 zł) – koszt **3.575 zł***;
- pokrywanie kosztów schronienia za bezdomnych mieszkańców Suwałk na terenie innych gmin – 2 osoby - **2.515 zł***.

2. Rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb bytowych w ramach ustawowych świadczeń, a szczególności:

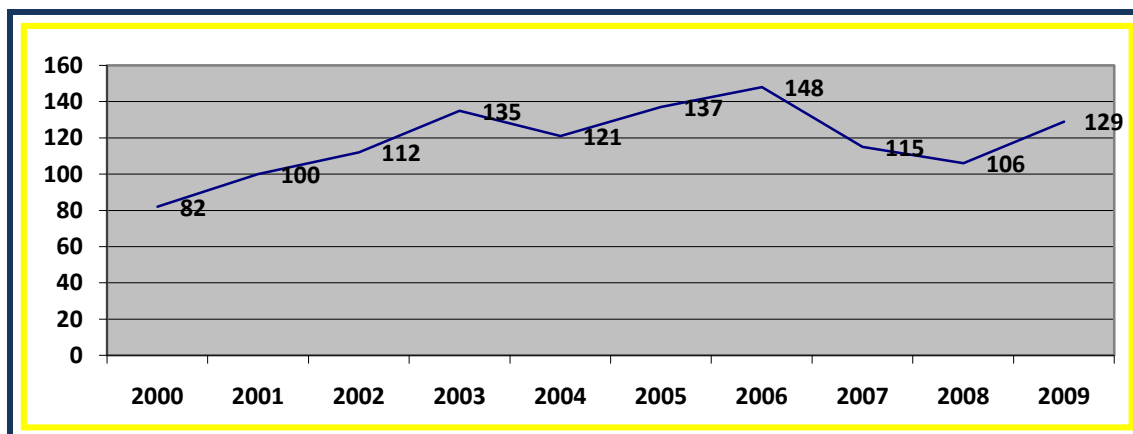
- gorące posiłki zapewniono 50 osobom – 8.310 świadczeń na kwotę 45.289 zł*;
- zasiłki celowe i pomoc w naturze otrzymały 50 osoby – 18.338 zł* głównie na uzyskanie dokumentów tożsamości, koszty przejazdu, zakup m.in. leków, środków higieniczno-sanitarnych, odzieży, żywności, śniadanie wielkanocne, kolację wigilijną;
- zasiłki stałe wypłacano 35 osobom – 171.309*;
- ubezpieczenie zdrowotne korzystających z zasiłków stałych 34 osoby – 15.418 zł*;
- zasiłki okresowe realizowano 56 osobom 72.503 zł*;
- potwierdzenie prawa do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej otrzymało 10 osób*;
- angażowano do prac społecznie użytecznych oraz uczestnictwa w Projekcie POKL „OD BIERNOŚCI DO AKTYWNOŚCI”- 2 osoby.

**powyższe kwoty ujęte zostały w świadczeniach obowiązkowych i fakultatywnych zadań własnych i zleconych gminy*

Skala problemu na terenie miasta Suwałki

Bezdomność jest zjawiskiem wieloaspektowym obejmującym sferę społeczną, psychiczną i ekonomiczną. Brak mieszkania, nikłe szanse zawodowe, a tym samym ubóstwo, utrata prestiżu społecznego, obniżone poczucie własnej wartości, zerwane bądź rozluźnione więzi rodzinne, odrzucenie czy nieumiejętność przestrzegania norm społecznych, choroby, uzależnienie od alkoholu, narkotyków powodujące degradację fizyczną i psychiczną stanowią o złożoności problemu. Ponadto osoby te cechuje ograniczona zdolność oceny własnej sytuacji, podejmowania odpowiedzialnych decyzji, a także akceptacja swojej roli społecznej.

Liczba osób, którym w latach 2000 – 2009 udzielono pomocy z powodu bezdomności

Spośród 129 osób bezdomnych, które w 2009 roku zwróciły się o pomoc 98% stanowili mieszkańcy Suwałk.

W grupie bezdomnych odnotowano 10 kobiet oraz 119 mężczyzn w wieku aktywności zawodowej. Ogólnie w stosunku do roku 2008 liczba osób bezdomnych korzystających ze świadczeń pomocy zwiększyła i kształtuje się na poziomie roku 2003.

Bezdomność coraz częściej dotyczy ludzi młodych, w przyszłości mogą jej doznawać również wychowankowie zastępczych form opieki ze względu na niski poziom umiejętności społecznych i brak wsparcia ze strony rodziny.

Działania ukierunkowane na usamodzielnienie osób bezdomnych

Praca socjalna polegająca zwłaszcza na:

- poradnictwie i wsparciu w sprawach życiowych;
- aktywnej integracji społecznej i zawodowej;
- wspieraniu działań zmierzających do odbudowywania i utrzymywania więzi rodzinnych;
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych;
- nakłanianiu i mobilizowaniu do podjęcia leczenia uzależnień i wytrwania w abstynencji;
- współdziałaniu z Zarządem Budynków Mieszkalnych w celu przydziału mieszkań, pomoc w opłaceniu kaucji za lokal;
- zawieranie kontraktów socjalnych;

W wyniku powyższych działań w 2009 roku kilkanaście osób podejmowało prace dorywcze w sezonie letnim, 2 osoby wykonywały prace społecznie użyteczne, 3 osoby podjęły leczenie odwykowe, 5 osób złożyło wnioski o przydział lokalu.

Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom bezdomnym

Systematyczną współpracę realizowano w ciągu roku z:

- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej;
- Caritas Parafii Rzymskokatolickich w Suwałkach;
- Jadłodajnią im. ks. Hamerszmita przy Parafii św. Aleksandra;
- Domem dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-Markot w Garbasie k. Filipowa.

Na pomoc finansową i w naturze osobom bezdomnym oraz utrzymanie noclegowni wydatkowano łącznie **376.362 zł*** (realizacja w rozdziale 85214, 85203, 85213 i 85195,85295).

POMOC DZIECKU I RODZINIE – zadania własne powiatu

Opieka nad dzieckiem i rodziną stała się elementem składowym szerokiego systemu pomocy społecznej w całości finansowanym przez samorząd powiatowy. Ośrodek realizuje postanowienia sądowe dotyczące umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych. Od 2004 r. pokrywa koszty pobytu dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Charakterystyczną cechą opieki zastępczej jest umieszczenie dziecka poza jego naturalnym środowiskiem rodzinnym w sytuacji, gdy pozostawanie w nim przynosi mu szkodę lub, gdy w ogóle brak jest tego środowiska.

I. Rodzinna opieka zastępcza

Wydatkowano kwotę **1.632.861 zł** w rozdziale 85204, z tego :

- pomoc pieniężna na **częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej**. Pomoc uzyskało **134 rodziny, w których umieszczono 199 dzieci** (o 13 więcej mniej niż w 2008 r.) - 2038 świadczeń **na kwotę 1.463.244 zł**;
- pokrywano **koszt pobytu 20 dzieci** przebywających w **12 rodzinach na terenie innych powiatów** – łącznie wydatkowano kwotę 147.807 zł - 185 świadczeń (rozdz. 85204 § 2320);
- **24 dzieci** przyjętych do rodzin zastępczych przyznano **jednorazową pomoc w łącznej kwocie 21.810 zł**.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. objętych pomocą pozostaje 132 rodzin zastępczych (o 16 więcej), w których przebywa 189 dzieci (o 24 więcej,) w tym:

- 112 rodzin spokrewnionych, w których przebywa 150 dzieci;
- 9 rodzin niespokrewnionych, w których jest umieszczonych 20 dzieci;
- 11 rodzin zastępczych na terenie innych powiatów z 19 dzieci z terenu miasta Suwałk.

II. Zawodowa opieka zastępcza

W związku z występującymi potrzebami w 2005 r. podjęto działania w kierunku tworzenia zawodowych rodzin zastępczych, które są alternatywą dla pomocy instytucjonalnej. Rodziny stwarzają normalne, naturalne warunki rozwojowe dla dzieci, dostarczając doświadczeń, wynikających z życia rodzinnego i nawiązywania więzi społecznych.

Na terenie miasta funkcjonuje **5 zawodowych rodzin** (o 1 więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym), z tego:

- 1 o charakterze pogotowia rodzinnego;
- 4 zawodowe rodziny wielodzietne.

Na realizację zadań wydatkowano kwotę – **324.604 zł** w rozdziale 85204, w tym:

- **wynagrodzenia** 5 zawodowych rodzin zastępczych- **120.131 zł** (§ 4170,4120,4110);
- **pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 27 dzieci** – 279 świadczenia na kwotę **204.473 – zł.**

Na dzień **31 grudnia 2009 r.** w zawodowych rodzinach zastępczych przebywało **26** dzieci, z tego:

- **4 zawodowe rodziny zastępcze wielodzietne**, w których przebywa **22** dzieci
- **1 zawodowa rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego**, w której jest umieszczonych **4** dzieci;

W wyniku szeregu interwencji podejmowanych w rodzinach naturalnych poprzez środowiskowe formy wsparcia **13** dzieci (*wzrost o 100%*) wróciło do naturalnych rodzin.

W odniesieniu do **22** rodziców (*wzrost o 3*) ustalono odpłatność za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych. W pozostałych przypadkach odstąpiono od ustalenia odpłatności z uwagi na dochód kształtujący się poniżej kryterium dochodowego.

Realizując pomoc dziecku i rodzinie pracownicy socjalni ściśle współpracowali z Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Ośrodkiem Adopcyjno – Opiekuńczym, Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie i Placówkami Opiekuńczo – Wychowawczymi.

III. Usamodzielnianie wychowanków

W 2009 r. na realizację zadań wydatkowano z budżetu samorządowego kwotę **533.280 zł** (rozdział 85201 – usamodzielnienie wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze - kwotę **180.075 zł**; rozdział 85204 – rodziny zastępcze – kwotę **303.505 zł**; rozdział 85220 – jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej – kwotę **49.700 zł**) udzielając następującej pomocy:

- **pomoc jednorazową na usamodzielnienie** uzyskało **15** wychowanków na kwotę **70.821 zł**;
- **pomocy rzeczowej na zagospodarowanie** udzielono **24** wychowankom na kwotę **117.448 zł**;
- **73** wychowankom udzielono **pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki** – 603 świadczenia na kwotę **295.311 zł**;
- **13** (*o 6 więcej niż w poprzednim roku*) wychowankom zapewniono odpowiednie warunki lokalowe w **mieszkaniach chronionych**, na dzień 31.12.2009 r. przebywało 9 osób. Roczny koszt utrzymania mieszkań chronionych wyniósł – **49.700 zł** - 4 mieszkania o łącznej liczbie 11 miejsc.

Procesowi usamodzielnienia podlega każdy osiągający pełnoletność wychowanek objęty instytucjonalną oraz rodzinną formą opieki zastępczej. Przebiega on w różny sposób, tak jak różni są wychowankowie i ich sytuacje życiowe.

W 2009 r. procesowi usamodzielnienia podlegało 87, zaś 15 (*o 7 więcej*) wychowanków zrealizowało swoje programy usamodzielnienia.

POMOC INSTYTUCJONALNA

Obok środowiskowej formy pomocy funkcjonuje tzw. system pomocy instytucjonalnej realizowany wówczas kiedy pomoc środowiskowa jest niewystarczająca bądź niepełna. W takiej sytuacji osoba bądź rodzina oczekująca pomocy, powinna dokonać odpowiedniego wyboru świadczenia w celu poprawy własnego życia. Takim wyborem jest m.in. pobyt w domu pomocy społecznej.

I. Domy Pomocy Społecznej – zadanie własne gminy

Działalność w tym zakresie odbywała się poprzez kwalifikowanie, kierowanie, ustalanie i pokrywanie odpłatności za pobyt mieszkańców skierowanych do domów pomocy społecznej.

W 2009 r. pokrywano koszty pobytu za skierowanych po 1 stycznia 2004 r. mieszkańców Suwałk w następujących Domach:

1. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Niepełnosprawnej Intelaktualnie w Mrągowie- 2 dzieci – 24 świadczenia na kwotę 59.765,04 zł;
2. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelaktualnie w Ełku – 2 dzieci – 24 świadczenia na kwotę 59.166 zł;
3. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelaktualnie w Augustowie – 1 dziecko – 12 świadczeń na kwotę – 26.313 zł ;
4. Dom Pomocy Społecznej w Giżycku – 1 osoba – 12 świadczeń na kwotę 15.297,46 zł;
5. Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych w Choroszczy – 1 osoba – 12 świadczeń na kwotę 18.112,68 zł;
6. Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych w Nowej Wsi Ełckiej – 9 osób – 79 świadczeń na kwotę 137.237,82 zł;
7. Ewangelicki Dom Opieki Dom Pomocy Społecznej „ARKA” w Mikołajkach – 1 osoba – 12 świadczeń na kwotę 23.293,73 zł;
8. Dom Pomocy Społecznej "KROKUS" we Władysławowie – 1 osoba – 12 świadczeń na kwotę 20.113,20 zł;
9. Dom Pomocy Społecznej „Jaśki” Kolonie Olecko – 5 osoby – 48 świadczeń na kwotę 86.567,45 zł;
10. Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Siemiatyczach – 6 osób – 72 świadczenia na kwotę 128.085 zł
11. Dom Pomocy Społecznej w Mońkach – 3 osoby – 24 świadczenia na kwotę 31.025,17 zł;
12. Dom Pomocy Społecznej w Garbarach – 2 osoby – 20 świadczeń na kwotę 28.021,44 zł;
13. Dom Pomocy Społecznej "Kalina" w Suwałkach - 65 osób – 517 świadczeń.

Łącznie wydatkowano za 34 mieszkańców Suwałk umieszczonych na terenie innych powiatów kwotę **632.997,99 zł** (rozdział 85202).

W 2009 r. w domach pomocy społecznej umieszczono 33 *(o 14 więcej w porównaniu z poprzednim rokiem)* mieszkańców Suwałk, w tym 28 osób w DPS „Kalina” w Suwałkach.

Z uwagi na ponadlokalny charakter Domu Pomocy Społecznej "Kalina" prowadzono współpracę z innymi gminami dokonując 16 *(spadek o 9)* uzgodnień w zakresie kwalifikacji do DPS w Suwałkach (12 osób umieszczono).

Na 31 grudnia 2009 r. w DPS przebywało 78 mieszkańców Suwałk skierowanych po 1 stycznia 2004 r. (28 na terenie innych powiatów, 50 w DPS „Kalina” w Suwałkach).

Na umieszczenie w Domach Pomocy Społecznej (wg stanu 31 grudnia 2009 r.) oczekuje 20 mieszkańców Suwałk.

II. Placówki Opiekuńczo Wychowawcze – zadanie własne powiatu

Do umieszczania dzieci w placówkach opieki całkowitej przyczyniają się przede wszystkim społeczne czynniki wykluczające rodzinę, takie jak: alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo, brak wykształcenia rodziców oraz niewydolność wychowawcza, której wynikiem są najczęściej trudności sprawiane przez dziecko, co z kolei jest bezpośrednią przyczyną skierowania do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Od 2005 r. powiaty ponoszą koszty utrzymania placówek na swoim terenie oraz pokrywają koszty pobytu za dzieci umieszczane w placówkach na terenie innych powiatów.

W roku 2009 wydano 11 skierowań *(o 2 mniej niż w roku poprzednim)* do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Suwałkach, małoletnim, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w placówce było Miasto Suwałki. Z terenu innych powiatów przebywało 4 dzieci (gołdapskiego, Miasta Lublina i tarnowskiego).

Na terenie innych powiatów (Augustów) w placówce opiekuńczo- wychowawczej przebywało **1 dziecko** (o 3 mniej), których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w placówce było Miasto Suwałki, za które poniesiono wydatki w wysokości **22.645,60 zł** (rozd.85 201 § 2320).

W 2009 r. placówkę opiekuńczo-wychowawczą opuściło 11 wychowanków. Do rodziny naturalnej powróciło 2 dzieci, proces usamodzielnienia rozpoczęło 6 wychowanków, 1 umieszczono w rodzinie zastępczej, 1 umieszczono w dps i do młodzieżowego ośrodka wychowawczego skierowano 1 wychowanka.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. w placówce opiekuńczo-wychowawczej przebywało 28 dzieci, w tym 2 dzieci z innych powiatów, zaś w placówce na terenie innego powiatu 1 dziecko z Suwałk.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ZALICZKI ALIMENTACYJNE ORAZ FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

zadanie zlecone gminie

Od 1 maja 2004 r. Ośrodek realizuje wypłatę świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, zaś od września 2005 r. do września 2008 r. wypłatę zaliczki alimentacyjnej zgodnie z ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Natomiast od października 2008 r. realizuje wypłatę funduszu alimentacyjnego w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Ogółem na to zadanie w rozdziale 85212 - Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w 2009 r. wydatkowano kwotę **19.062.104 zł**, z czego:

• świadczenia rodzinne i opiekuńcze	14.555.260 zł,
• fundusz alimentacyjny	3.696.560 zł,
• ubezpieczenia emerytalne i rentowe	131.657 zł,
• koszty obsługi zadań	678.627 zł.

I. Świadczenia rodzinne i opiekuńcze realizowano poprzez wypłatę:

- **zasiłków rodzinnych** – 7.500 **dzieci** (spadek o 3.020 dzieci) - wypłacono 82.184 świadczenia na kwotę – **5.241.892 zł;**
- **dotatków do zasiłków rodzinnych** wypłaconych w łącznej kwocie **4.232.362 zł**, w tym z tytułu:
 - **urodzenia dziecka** – 395 (spadek o 54) świadczeń – 395.000 zł,
 - **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** – 489 **dzieci** (spadek o 27) - 3.600 świadczeń – 1.396.214 zł,
 - **samotnego wychowywania dziecka** – **451 dzieci** (spadek o 40 dzieci) – 4.094 świadczenia – 706.937 zł,
 - **kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** – 443 **dzieci** (spadek o 80) – 4.418 świadczeń – 330.500 zł,
 - **rozpoczęcia roku szkolnego** – **4.341** świadczeń (spadek o 582) – 433.829 zł,
 - **z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej** – **1.138 dzieci** (spadek o 185) – 11.926 świadczeń – 950.142 zł,
 - **podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania** – 39 uczniów (spadek o 18) – 254 świadczenia – 19.740 zł,
- **zasiłków pielęgnacyjnych** – 2.303 osoby (wzrost o 201) – 23.945 świadczeń – **3.659.148 zł;**
- **świadczeń pielęgnacyjnych** - 157 dzieci - 1.617 świadczeń – **696.858 zł;**
- **jednorazowych zapomóg w tytułu urodzenia dziecka** – **725** świadczenia – **725.000 zł;**

II. Fundusz alimentacyjny – 971 uprawnionych (o 22 mniej) – **11.981** świadczeń na kwotę **3.696.560 zł**

III. Postępowanie wobec dłużników polegało na:

- w 389 przypadkach kierowano wnioski do PUP o aktywizację bezrobotnych dłużników;
- skierowano 192 zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej o popełnieniu przestępstwa określonego art. 209 § 1 kk;
- w 134 przypadkach wystąpiono do starostów z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy;
- W 128 przypadkach wystąpiono do sądu o ustanowienie kuratora dla nieznanych z miejsca pobytu dłużników.

W wyniku prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych odzyskano kwotę **623.982,66 zł** (ponad 3-krotnie wyższą w porównaniu z poprzednim rokiem), z czego 219.538,49 zł – stanowi dochód miasta.

Ponadto w okresie sprawozdawczym objęto:

- **ubezpieczeniami emerytalno-rentowymi** - 113 osób pobierających świadczenia rodzinne na kwotę **131.657 zł** (realizacja w rozdziale 85212 § 4110);
- **ubezpieczeniami zdrowotnymi** – 63 osoby na kwotę **26.381 zł** (realizacja w rozdziale 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne § 4130).

DZIAŁALNOŚĆ DECYZYJNA

Przyznanie lub odmowa świadczeń pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej, w oparciu o przeprowadzony wywiad środowiskowy (rodzinny) a w przypadku świadczeń rodzinnych na podstawie wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków. Poniższe zestawienie stanowi porównawcze odzwierciedlenie spraw zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych w okresie ostatnich 5 lat.

Wyszczególnienie		Ilość wydanych decyzji ogółem					Decyzje odmowne									
							Z powodu ograniczonych środków					Z powodu braku przesłanek do udzielenia pomocy				
Rok		2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Zadania zlecone	Pomoc społeczna	617	1.138	823	693	624	0	0	0	0	0	32	33	26	11	9
	Świadczenia rodzinne	11.041	11.182	8.598	8.462	13.777*	0	0	0	0	0	203	250	232	343	336
Zadania własne	Gminy	11.169	15.235	14.411	11.926	12.082	4	0	0	0	0	865	502	1.326	288	171
	powiatu	481	669	1.059	524	568	0	0	0	0	0	8	2	11	2	6
Ogółem		23.308	28.224	24.891	21.605	27.051	4	0	0	0	0	1.108	787	1595	644	522

*decyzje zmieniające okres zasiłkowy (z 31 sierpnia na 31 października) konsekwencją tych zmian były dodatkowe decyzje na dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

W okresie sprawozdawczym wydano **27.051** decyzji administracyjnych

POWIATOWY ZESPÓŁ ds. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI zadanie zlecone powiatu

Zespół powołany Zarządzeniem Nr 21/02 Prezydenta Miasta Suwałk z dnia 18 września 2002 r. jest jednostką o uprawnieniach organu orzekającego I instancji, do celów pozarentowych funkcjonujący przy MOPS.

Rozporządzeniem Nr 18/02 Wojewody Podlaskiego z dnia 04 czerwca 2002 r. Zespół swoim działaniem obejmuje Miasto Suwałki oraz trzy powiaty: augustowski, sejneński i suwalski.

Działa on na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j. t. z 2008 r. Dz. U. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.).

Zadania Zespołu obejmują:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób po 16 roku życia.
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym

Ilość wydanych orzeczeń

W ciągu roku rozpatrzono i wydano 3535 (w stosunku do roku poprzedniego spadek o 38) orzeczeń, z tego:

- dla dzieci do 16 roku życia – 562 (w stosunku do roku poprzedniego spadek o 106) ;
- dla osób po 16 roku życia – 2.973 (wzrost o 68).

Dane porównawcze za okres 3 lat według powiatów przedstawia poniższe zestawienie:

Miasto/Powiat	Ilość wydanych orzeczeń		
	2007 r.	2008 r.	2009 r.
m. Suwałki	1829	1924	1864
Augustowski	648	666	720
Sejneński	283	274	300
Suwalski	608	709	651
Ogółem	3368	3573	3535

Na mocy pełnomocnictwa Prezydenta Miasta Suwałk udzielonego Przewodniczącemu Zespołu wydawane są legitymacje osoby niepełnosprawnej.

Legitymacje osoby niepełnosprawnej

Łącznie wydano **858** legitymacji (spadek w stosunku do roku poprzedniego o 96), z tego:

- 115 osobom do 16 roku życia,
- 701 osobom powyżej 16 roku życia,
- 42 osobom posiadającym orzeczenia innych organów (KIZ, ZUS, KRUS, MON i MSWiA).

Wydatki związane z działalnością Zespołu w 2009 r. wyniosły **455.106 zł**, z czego z budżetu Wojewody wydatkowano kwotę 272.000 zł (60%), a z budżetu samorządu – 183.106 zł (40%).

Średni koszt 1 orzeczenia wyniósł ok. **128,74 zł**.

REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA

Zadania realizowane ze środków PFRON – zadania powiatu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w br. szereg zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z wyliczonym algorytmem dla Miasta Suwałk przyznano ze środków PFRON na zadania określone w ustawie kwotę **1.476.180 zł** (o ok. 500 tys. mniej w porównaniu do poprzedniego roku). W ramach przyznanej kwoty Rada Miejska w Suwałkach uchwałą nr XXIII/314/09 z dnia 25 lutego 2009 roku określiła zadania i wysokość środków na ich realizację.

W ciągu roku zrealizowano plan wydatków w 99,82 % tj. **1.473.464 zł**. Realizacja zadań przedstawiała się następująco:

I. Rehabilitacja zawodowa – zadanie w zakresie merytorycznej obsługi realizowane przez PUP w ramach Porozumienia z 2 kwietnia 2008 r. pomiędzy Powiatem Suwalskim a Miastem Suwałki. Obsługę finansową zapewniał MOPS. Łącznie wydatkowano **225.000 zł**, z tego:

- **finansowanie kosztów szkoleń osób niepełnosprawnych** – skierowano i przeszkolono 8 osób niepełnosprawnych, w zakresie pracy na stanowisku administracyjno - biurowym. Spośród przeszkolonych zatrudnienie znalazła 1 osoba. Ogółem na zadanie wydatkowano kwotę 6.000 zł.
- **jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni** przyznano 3 osobom na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie pielęgnacji zieleni i prac porządkowych na posesji, prowadzenia szkoły nauki jazdy, krajowego transportu taksówkami. Łącznie na realizację zadania wydatkowano 91.000 zł.
- **zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych - utworzono 4 stanowiska pracy w zawodach:** kucharz – sprzedawca, dozorca parkingowy, mechanik samochodowy, pracownik introligatorni. Na realizację zadania wydatkowano 128.000 zł.

II. Rehabilitacja społeczna

- **dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych** – udzielono **148** osobom na łączną kwotę **109.242 zł**, z tego:
 - 115 osobom dorosłym (88.430 zł);
 - 10 dzieciom i młodzieży (8.238 zł);
 - 18 opiekunom (12.574 zł)
- **dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych**, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – przyznano dofinansowanie **36 osobom** na kwotę **221.787 zł**, z czego:
 - 30 osobom z dysfunkcją narządu ruchu – 212.787 zł (przystosowanie łazienek, podłogi antypoślizgowe, budowa podjazdu, zakup podnośnika zewnętrznego do mieszkania, itp.)
 - 15 osobom głuchoniemym, niewidomym i niedowidzącym, na likwidację barier w komunikowaniu się – 7.936 zł;
 - 1 osobie na likwidację barier technicznych, w kwocie 1.064 zł.
- **dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – otrzymało 693 osób (o 40 więcej niż w 2008 r.) na łączną kwotę – **294.575 zł**, z tego:
 - 664 osoby do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych - 255.635 zł;
 - 29 osobom do sprzętu rehabilitacyjnego - 24.001 zł;
 - dofinansowanie 10 łóżek rehabilitacyjnych – 14.939 zł
- **dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych** – przyznano dla 12 organizacji, z którymi podpisano 21 umów na kwotę **105.000 zł**. W ramach tego zadania z różnych form aktywnego spędzania czasu skorzystało 1491 osób niepełnosprawnych w tym 718 dzieci i młodzieży;
- **finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej** - Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Oddział Okręgowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, opieką rehabilitacyjną obejmuje 35 osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym 1 osoba z powiatu suwalskiego. Zajęcia rehabilitacyjne odbywają się w 7 pracowniach tematycznych (tkacko - krawieckiej, technik różnych, gospodarstwa domowego, muzyczno - teatralnej, ekologiczno - przyrodniczej, wikliniarsko - ceramicznej). W okresie sprawozdawczym dofinansowano pobyt uczestników w wysokości **517.860 zł** (środki PFRON).
Udział własny samorządu (10%) stanowił kwotę **77.710 zł**, z czego:
 - 34 uczestników WTZ w Suwałkach - 55.896 zł (realizacja w rozdziale 85311 – Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych § 2580)
 - 14 uczestników WTZ w Filipowie - powiat suwalski – 21.814,21 zł (rozdział 85311 § 2320).

Koszty obsługi zadań – 2,5 % wykorzystanych środków - stanowiły kwotę – **36.837 zł*** (realizacja w rozdziale 85219).

**kwota wykazana w obsłudze merytorycznej MOPS*

Przewóz osób niepełnosprawnych- zadanie własne Miasta

Miasto Suwałki na realizację zadania przewozu osób niepełnosprawnych w 2009 r. zabezpieczyło środki w wysokości – **210.000 zł.**

Przewóz osób niepełnosprawnych był realizowany przez PGK Sp. z o.o. w Suwałkach.

W okresie sprawozdawczym przyjęto do realizacji 10.747 zgłoszeń (*o 1575 więcej w porównaniu z rokiem poprzednim*), w ramach których przewieziono 16.129 (*5.863 więcej*) pasażerów i przejechano 3 samochodami 60.213 km. Wzrost pasażerów wynika z przejazdów zwiększonej ilości opiekunów z osobami niepełnosprawnymi.

Głównym celem przewozów były głównie sprawy związane z realizacją obowiązku szkolnego (40 dzieci niepełnosprawnych), leczeniem i rehabilitacją oraz uczestnictwem osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym.

Część przejazdów realizowano odpłatnie, z tego tytułu opłaty wyniosły 1.354,60 zł.

INNE DZIAŁANIA

1. Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej

W strukturach Ośrodka Pomocy od września 2009 r. funkcjonuje Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej. Wydatkowano na uruchomienie placówki kwotę **19 635 zł** (rozdział 85 203), na bieżącą działalność **61. 447,71 zł** (rozdział 85 154) w tym:

- wynagrodzenia personelu wraz z pochodnymi – 24.721,11 zł
- pozostałe wydatki – 36.726,60zł
- wyposażenie – 19.635 zł

Celem działalności jest pomoc osobom i rodzinom, które w wyniku zdarzenia losowego, trudnych przeżyć osobistych, sytuacji rodzinnej, zwłaszcza przemocy znalazły się w stanie nagłego czy przewlekłego kryzysu, potrzebują wsparcia w przezwyciężaniu tej sytuacji i budowaniu motywacji do pozytywnych zmian.

Działalność w tym zakresie polegała głównie na:

- **działalności informacyjno – edukacyjnej:** w ramach propagowania nowoutworzonego ośrodka wsparcia opracowano i wydano folder o świadczonych usługach, który rozdysponowano wśród społeczeństwa lokalnego. W ramach funkcjonującego Lokalnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zorganizowano 2 szkolenia tematyczne (warsztaty - praca metodą LZI oraz pomoc a interwencja w rodzinie). Szkolenia skierowane były do członków Zespołów Koordynacyjnych i członków zespołów interdyscyplinarnych – kuratorzy, pedagodzy, policjanci, pracownicy socjalni, pielęgniarki. W II edycjach szkoleń udział wzięło 119 osób;
- **poradnictwie specjalistycznym:** 85 osób zwróciło się o pomoc, którym udzielono 72 porady (psychologiczne, prawne i pedagogiczne oraz socjalne dotyczące form udzielanej pomocy);
- **terapeutyczno – wspierająca:** 2 osoby rozpoczęły indywidualną terapię interwencyjną, 21 osób uczestniczyło w spotkaniach grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy;
- **schronienie** – z usług hotelowych skorzystały 5 osób, w ilości 80 świadczeń.

2. Od kwietnia 2006 r. w strukturach MOPS funkcjonuje **Ośrodek Informacji Osób Niepełnosprawnych**. W drugim roku funkcjonowania jest identyfikowany przez osoby niepełnosprawne jako istotny element wsparcia. OION w Suwałkach w ramach Projektu „Ośrodki Informacji dla Osób Niepełnosprawnych 2008” realizuje zadania przede wszystkim o charakterze standardowym, czyli świadczy usługi informacyjne adresatom programu, będące merytorycznym wsparciem w zakresie wiedzy dotyczącej ulg i uprawnień oraz systemowych rozwiązań dotyczących różnych dziedzin życia społecznego i zawodowego tego środowiska. Podejmował inicjatywy dodatkowe o rozszerzonych działaniach merytorycznych, a mianowicie:

- zorganizowano 7 spotkań informacyjnych dla członków organizacji pozarządowych skupiających osoby niepełnosprawne;
- prowadzono dystrybucję materiałów informacyjnych;
- występowało ze stosowną interwencją w zakresie słusznych spraw osób niepełnosprawnych;
- w Radio Białystok wyemitowano 4 marca 2009 r. audycję „Bez barier” z udziałem OION w celach promowania własnej działalności i problematyki dotyczącej niepełnosprawności.

W 2009 r. z usług OION skorzystało **1351 odbiorców**, którym udzielono **3658** stosownych porad, informacji i materiałów (informacje przekazywane w siedzibie Ośrodka i na spotkaniach zorganizowanych). **694** przekazano telefonicznie i **18** sporządzono na piśmie (drogą e-mail). Liczba porad i konsultacji w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła o 22%. Oznacza to zwiększona świadomość i zainteresowanie różnorodnymi dziedzinami życia tego środowiska, a tym samym chęć poszukiwania możliwości rozwiązań własnych problemów i poprawy jakości życia. W ocenie realizatora sprzyjać to może łagodzeniu skutków niepełnosprawności oraz zapobieganie izolacji i marginalizacji tej grupy osób.

W okresie sprawozdawczym na działalność wydatkowano kwotę **93.353,07 zł** (środki PFRON).

3. Realizacja **Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**. Prowadzono zajęcia edukacyjno - korekcyjne skierowane do sprawców przemocy pozbawionych wolności na terenie Aresztu Śledczego oraz sprawców dobrowolnie uczestniczących na terenie MOPS. Działaniami o charakterze edukacyjno – naprawczym, ukierunkowanymi na zmianę zachowań i postaw objęto **20 osób** stosujących przemoc. Celem tych oddziaływań było powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy.

Wydatkowano kwotę **34.500 zł** (rozdział 85295).

4. **Realizacja II edycji projektu „OD BIERNOŚCI DO AKTYWNOŚCI” w ramach POKL 2007 -2013.**

Celem programu była wzmocnienie aktywizacji społeczno – zawodowej osób długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją.

Działaniami aktywnej integracji objęto 119 osób, w tym 104 bezrobotne, oraz 15 wychowanków zastępczych form opieki. Udział w projekcie oparty był na realizacji kontraktu socjalnego/programu usamodzielniania. Wszyscy uczestnicy projektu poddani zostali indywidualnej ocenie osobowości przez psychologa i ocenie społecznej przez pracowników socjalnych. Pozwoliło to na określenia poziomu funkcjonowania społecznego i dobór odpowiednich instrumentów aktywizacyjnych.

- **w ramach aktywizacji społecznej:** po 40 osób wzięło udział w warsztatach kształtowania kompetencji społecznych i w grupach wsparcia, 39 osób odbyło warsztaty kształtowania umiejętności życiowych, 9 wychowanków uczestniczyło w turnusie socjoterapeutycznym, a kolejnych 4 otrzymało pomoc rzeczową na zagospodarowanie.
- **w ramach aktywizacji zawodowej:** 110 uczestników objęto indywidualnym doradztwem zawodowym, 89 osób odbyło warsztaty z zakresu edukacji personalnej i zawodowej.

- **w ramach aktywizacji edukacyjnej:** 40 osób ukończyło warsztaty z zakresu rozwoju społeczeństwa informacyjnego, a 80 osób podwyższyło kwalifikacje zawodowe w ramach szkoleń (w tym: 20 – prawo jazdy, 10, florysta, 12 – pracownik ochrony bez licencji, 4 – pracownik ochrony fizycznej I stopnia, 24 – nowoczesny sprzedawca, 10 – asystent osoby niepełnosprawnej). Ponadto 10 wychowankom pokryte zostały ze środków EFS koszty kontynuowania nauki w systemie zaocznym.
- **w ramach aktywizacji zdrowotnej:** 60 osób wzięło udział w warsztatach z zakresu profilaktyki zdrowotnej i udzielania pierwszej pomocy, 58 osób objętych zostało badaniami z zakresu medycyny pracy.

Ponadto zorganizowano wyjazdy integracyjne: 50 uczestników korzystało z wyjazdu umożliwiającego zwiedzanie zabytków kultury, a kolejnych 57 osób uczestniczyło w wyjeździe promującym zdrowy styl życia. Realizowano również poradnictwo specjalistyczne, w ramach którego udzielono: 30 porad pedagogicznych, 28 porad psychologicznych oraz 29 porad prawnych.

W rezultacie podjętych działań do końca 2009 r. 20 osób spośród uczestniczących w projekcie podjęło zatrudnienie. Natomiast pozostałe osoby bezrobotne na wniosek Ośrodka zostały objęte dalszą aktywizacją zawodową przez PUP.

Na realizację projektu wydatkowano kwotę **896 858,54 zł** z EFS oraz środków krajowych. Wkład własny stanowiły świadczenia przysługujące w świetle ustawy o pomocy społecznej tj. zasiłki celowe, okresowe, i pomoc na kontynuowanie nauki w kwocie **110 023, 90 zł*** (rozdz. 85 201, 85 204, 85 214).

5. **Realizacja programu „Zawodowa rodzina zastępcza - mój dom”.** W ramach otwartego konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej pozyskano środki w wysokości **19.300 zł** (rozdz. 85295) dzięki którym stworzono 2 zawodowe rodziny zastępcze zapewniając opiekę 11 dzieciom częściowo pobawionym opieki rodzicielskiej.
6. **Prace społecznie użyteczne** – Przy współpracy z PUP realizowano uzupełniającą formę wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, bez prawa do zasiłku systematycznie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Stanowią one element reintegracji zawodowej osób o najniższym statusie społecznym zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją. Celem tych prac jest aktywizacja zawodowa przygotowująca do wejścia na otwarty rynek pracy poprzez wdrażanie do systematyczności, punktualności, przestrzegania dyscypliny pracy oraz wyrabiania nawyków pozyskiwania środków na utrzymanie własną pracą

Spośród **60** osób wstępnie zakwalifikowanych przez pracowników socjalnych:

- do prac skierowano **26 osób** z tego: **20** osób wykonywało je przez okres na jaki otrzymali skierowanie, 1 osoba podjęła zatrudnienie.
- **4 osoby** naruszyły dyscyplinę pracy.

W stosunku do osób, które naruszyły dyscyplinę pracy zastosowano sankcje w postaci pozbawienia statusu osoby bezrobotnej na okres 90 dni oraz ograniczono zakres świadczeń z pomocy społecznej zobowiązując w ramach kontraktu socjalnego do wykazania aktywności własnej i działań podejmowanych w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę **19.412 zł** w rozdziale 85295.

Łącznie na realizację zadań w 2009 r. wydatkowano kwotę 36.771.976 zł, z czego:

- w dziale **851 – Ochrona zdrowia – 70.548 zł,**
- w dziale **852 – Pomoc społeczna – 33.745.809 zł,**
- w dziale **853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 455.106 zł**
- z funduszu celowego PFRON – **1.603.654 zł.**
- z EFS – **896.859 zł**

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2010

W aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych.

Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często są nieadekwatne z oceną sytuacji osoby potrzebującej pomocy lecz zależne od możliwości finansowych Ośrodka. To także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia.

Na podstawie rozpoznania potrzeb MOPS opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na rok 2010, które zostały przedstawione w projekcie budżetu.

Plan wydatków w dziale 852 „Pomoc społeczna” zgodnie z uchwałą Nr XLII/399/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie budżetu miasta na 2010 rok stanowi 15 % w całości budżetu, z czego wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynoszą 11,6 %.

Stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej przedstawia się następująco:

Rozdział 85201 „Placówki opiekuńczo wychowawcze”

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
180.075	221.763	Zadanie własne powiatu. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące wypłaty pomocy z tytułu usamodzielnienia tj. kontynuowanie nauki, jednorazowe świadczenia pieniężne oraz pomoc rzeczową wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo wychowawcze. Procesowi usamodzielnienia podlega 35 osób.
22.645	37.561	Środki zabezpieczają koszt pobytu 1 dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu augustowskiego. Nie planuje się zwiększenia środków w tym zakresie z uwagi na ogólnopolski problem wynikający z braku miejsc we wszystkich placówkach socjalizacyjnych.
1.825.548	1.938.168	Zadanie własne powiatu- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w szczególności przez organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo wychowawczych dla dzieci i młodzieży. Placówka liczy 30 miejsc z tego 10 interwencyjnych oraz 20 socjalizacyjnych. Przyznane środki uwzględniają potrzeby zgłoszone na etapie tworzenia budżetu

Rozdział 85202 „Domy pomocy społecznej”- pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
632.998	916.559	Zadanie własne gminy. Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące opłaty skierowanych mieszkańców Suwałk do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów i uwzględniają wzrost kosztów utrzymania w 2010 r. Pozwalają na umieszczenie 6 nowych osób, którym termin umieszczenia został przewidziany na rok 2010. Obecnie Miasto Suwałki ponosi koszty utrzymania za 28 osób umieszczonych na terenie innych powiatów, zaś 8 oczekuje na ich umieszczenie w dps w terminach późniejszych. Okres oczekiwania osób z zaburzeniami psychicznymi na umieszczenie w tego typu domach wynosi średnio od 1,5 roku do 3 lat.

5.371.818	5.384.930	Zdanie własne powiatu – prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Dom liczy 195 miejsc. 97 osób dotowanych z budżetu wojewody i 98 dotowanych przez kierujące gminy. Miasto Suwałki zobowiązane jest do pokrywania kosztu pobytu 52 osób skierowanych po 1 stycznia 2004 r. Na umieszczenie oczekuje 5 mieszkańców naszego miasta. Ich pobyt należy szacować na ok. 45 osobomiesięcy w związku z czym należy zabezpieczyć środki finansowe na ich utrzymanie w wysokości 104.000 zł. Bieżące koszty utrzymania jednostki zostały uwzględnione w przyznanym budżecie. Okres oczekiwania na DPS Kalina wynosi do 3 m-cy
-----------	-----------	--

Rozdział 85203 „Ośrodki wsparcia” – Środowiskowy Dom Samopomocy

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
375.475	373.000	Zadanie zlecone wojewody - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie. Ośrodek liczy 35 miejsc. Jest środowiskową formą pomocy półstacjonarnej służącą utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji. Środki pokrywają wydatki bieżące uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy oraz materiały terapeutyczne na poziomie ubiegłego roku.

Rozdział 85203 „Ośrodki wsparcia” – Noclegownia

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
47.415	53.256	Zadanie własne gminy – zapewnienie schronienia osobom bezdomnym. Noclegownia zapewnia 20 miejsc. Średnio miesięcznie przebywa 10 osób bezdomnych. W okresie jesienno zimowym następuje pełne wykorzystanie miejsc. Potrzeby określono na podstawie umowy najmu lokalu obejmującej koszty obsługi i opieki medycznej.

Rozdział 85204 „Rodziny zastępcze”

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.113.163	2.438.126	Zadanie własne powiatu. - świadczenia z tytułu utrzymania dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych – przyznaje się śr. rocznie ok. 230 dzieciom (średnio rocznie umieszcza się ok. 39 dzieci w nowych rodzinach z tendencją wzrostową) – odchodzenie od domów dziecka - pomoc z tytułu usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodziny zastępcze 47 osób. - wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych Na terenie miasta funkcjonuje 5 zawodowych rodzin zastępczych, w tym jedna o charakterze pogotowia rodzinnego oraz 4 wielodzietne, o łącznej liczbie 27 miejsc. Z uwagi na ograniczone możliwości umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wzrasta zapotrzebowanie na pozainstytucjonalne formy zastępczej opieki rodzinnej. Środki nie zabezpieczają potrzeb w tym zakresie. Braki szacuje się na ok. 200 tys. zł w zakresie tworzenia nowych zawodowych rodzin zastępczych (min.2 oraz pokrywania kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych (ok. 15 dzieci). MOPS ubiega się o środki na tworzenie zawodowych rodzin zastępczych w ramach otwartego konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

147.807	231.033	- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczanych na terenie innych powiatów. Miasto Suwałki obecnie pokrywa koszt pobytu 19 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Przyznane środki w pełni zabezpieczają obecnie występujące potrzeby
---------	---------	--

Rozdział 85205 „Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” – grupy edukacyjno korekcyjne

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
34.500*	44.000*	W ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzone zostaną zajęcia edukacyjno - korekcyjne skierowane na zmianę zachowań sprawców przemocy. Planuje się objęcie programem 30 sprawców. *w 2009 r. realizacja w rozdziale 852 95

Rozdział 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” – Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
81.083	200.000	Zadanie własne powiatu - Prowadzenie centrum interwencji kryzysowej Środki w 70 % zabezpieczają potrzeby w tym zakresie. Ograniczone zostały środki na wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi uniemożliwiając prowadzenie terapii oraz poradnictwa specjalistycznego przynajmniej 1 x w tygodniu po 2 h każdego ze specjalistów (prawnik, pedagog, psychiatra, terapeuci). Braki szacuje się na kwotę ok. 30.000 zł. MOPS ubiega się o środki na poradnictwo specjalistyczne w ramach otwartego konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Rozdział 85213 „Ubezpieczenia zdrowotne”

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
162.150	161.000	Zadanie własne gminy – składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne. Przyznane środki w pełni zabezpieczają realizację zadania.

Rozdział 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze”

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
1.207.807	2.203.600	Zadanie własne gminy – zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Przyznane środki zabezpieczają pomoc o charakterze obligatoryjnym tzn. zasiłki okresowe (przyznawane w wysokości 50 % różnicy kryterium dochodowego rodziny a posiadanym dochodem), schronienie, posiłek, pochówek, zdarzenie losowe i niezbędne ubranie. Pozwala również na prowadzenie doraźnych działań osłonowych poprzez przyznawanie zasiłków celowych np. na zakup leków, opału itp. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w analogicznym okresie (m-c styczeń) do poprzedniego roku odnotowano 30 % wzrost wniosków o świadczenia. MOPS monitoruje na bieżąco powyższą sytuację w przypadku wystąpienia możliwości pozyskania środków od wojewody złoży stosowne wnioski.

Rozdział 85216 „Zasiłki stałe”

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
1.604.715	1.564.000	Zadanie własne gminy – zasiłki stałe. Średniorocznie z zasiłków stałych korzysta ok. 500 osób niepełnosprawnych. Potrzeby zaspokojone są w 95 %. Braki w tym zakresie szacuje się na kwotę ok. 70.000 zł. MOPS monitoruje na bieżąco powyższą sytuację w przypadku wystąpienia możliwości pozyskania środków od wojewody złoży stosowne wnioski.

Rozdział 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
4.336.966	4.539.790	Zadanie własne gminy/powiatu - utrzymanie OPS. W ramach przyznanego budżetu wojewody realizowane są wyłącznie wynagrodzenia pracowników socjalnych. Środki własne stanowią uzupełnienie wynagrodzeń pozostałych pracowników oraz pokrywają koszty utrzymania bazy Ośrodka a także zabezpieczają usługi opiekuńcze - 40 etatów świadczone 225 osobom wymagającym opieki i pielęgnacji.

Rozdział 85220 „Mieszkania chronione”

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
49.700	49.700	Zadanie własne powiatu - zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo wychowawczych, którzy osiedlają się na terenie miasta Suwałki. Na terenie miasta funkcjonują 4 mieszkania o łącznej liczbie miejsc 11. Potrzeby w tym zakresie na rok 2010 są zaspokojone.

Rozdział 85226 „Ośrodek Adopcyjno Opiekuńczy”

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
343.470	316.245	Zadanie własne powiatu- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno opiekuńczych. Przyznane środki nie uwzględniają wymiany samochodu osobowego służącego do przeprowadzania wywiadów w rodzinach zastępczych adopcyjnych oraz kandydatów do rodzinnych form opieki zastępczej. Braki szacuje się ok. 40.000 zł

Rozdział 85228 „usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
394.000	406.160	Zadanie zlecone – zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom z zaburzeniami psychicznymi. Usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalnym przygotowaniem. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby 60 osób wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych.

Rozdział 85295 „Pozostała działalność” –posiłek dla potrzebujących

Wykonanie w 2009 r. w zł	Przyznane środki na 2010 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
2.991.892	3.032.040	Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany jest poprzez wydawanie gorącego posiłku, dowozu posiłku, pomocy rzeczowej w formie talonów, doposażenia stołówek szkolnych oraz zasiłków celowych. Występujące potrzeby w tym zakresie szacuje się na kwotę 3.635.358 zł (ok. 6.000 osób). W styczniu br. tut. Ośrodek zgłosił braki na realizację zadania do PUW w tym zakresie

Wnioski płynące z przedstawionych potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2010 r. w naszym mieście wskazują na dobrze rozwiniętą infrastrukturę socjalną. Pojawiają się niemniej jednak potrzeby dalszego rozwijania rodzinnej opieki zastępczej. Ograniczona liczba miejsc w placówce opiekuńczo - wychowawczej oraz większa efektywność rodzinnej opieki zastępczej wskazują na potrzebę rozwijania środowiskowych form poprzez tworzenie zawodowych rodzin zastępczych.

Istotne jest rozwijanie poradnictwa specjalistycznego i doradztwa niezbędnego do przewycięzania trudności i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

Coraz większe znaczenie w zakresie pomocy odgrywają środki pochodzące z POKL. Umożliwiają one upowszechnianie mechanizmów aktywnej integracji oraz podnoszenie kwalifikacji osób zagrożonych wykluczeniem. Konieczne jest zatem przygotowanie pracowników do wykorzystywania i realizacji nowych instrumentów aktywizacji społecznej. Szeroko rozumiana tematyka środków unijnych wskazuje na konieczność podniesienia umiejętności korzystania z narzędzi udostępnianych przez mechanizmy EFS. Pracownicy sami dostrzegają potrzebę wszechstronnego i ustawicznego doskonalenia swojego warsztatu pracy, w efekcie podnosząc jakość oferowanych usług.

Innymi problemami z jakimi muszą radzić sobie pracownicy socjalni to: biurokracja działań, częste zmiany przepisów, roszczeniowa postawa klientów i niezadowolenie ze zbyt niskich świadczeń.